

POCTA JANU JANÁKOVI

Předsedovi Matice moravské, profesoru Masarykovy univerzity
věnují k sedmdesátinám jeho přátelé a žáci

BRNO 2002

OBSAH

JIRÍ MALÍŘ, <i>K sedmdesátinám univerzitního profesora Jana Janáka</i>	13
HANA AMBROŽOVÁ – LENKA JANOŠOVÁ, <i>Bibliografie Jana Janáka</i>	17

I. Správa, právo, politická moc...

JOSEF VÁLKA, <i>Správní struktury a změny politické moci – Structures administratives et changements du pouvoir politique</i>	51
MARTIN WIHODA, <i>Poslední donace olomouckých úředníků – Die letzten Donationen der Olmützer Teilfürsten</i>	67
LIBOR JAN, <i>Několik postřehů k vývoji panovnické komory, soudů a správy země – Einige Bemerkungen zur Entwicklung der königlichen Kammer, der Gerichte und der Verwaltung des Landes</i>	75
ZBYNĚK SVITÁK, <i>K počátkům správy Trutnovska – Zu den Anfängen der Verwaltung im Trautenauer Land</i>	85
LUKÁŠ PEŠKA, <i>„Miesto Rodyz leží skuoro polowici w moři a jest náramnie pewné“ (Vztahy českých johanitů s centrem řádu na Rhodu ve druhé polovině 15. st.) – „Miesto Rodyz leží skuoro polowici w moři a jest náramnie pewné“ (Die Beziehungen der böhmischen Johanniter zum Ordenszentrum auf Rhodos in der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts)</i>	97
PAVEL BOČEK, <i>K carské korunovaci Ivana IV. Hrozného – Zur Krönung Iwans IV. „des Schrecklichen“</i>	117
HANA JORDÁNKOVÁ – LUDMILA SULITKOVÁ, <i>Výkon soudní a policejní pravomoci v Brně v předbělohorském období – Die Kompetenzen des Richteramtes in Brünn im Zeitraum vor 1620</i>	127
CTIBOR NEČAS, <i>Normativní akty o cikánech v proměnách času. Od proticikánských dekretů Marie Terezie do zrušení platnosti zákona o potulných cikánech – Normative Akte über Zigeuner im Wandel der Zeiten. Von den gegen die Zigeuner gerichteten Dekreten Maria Theresias bis zur Aufhebung der Gültigkeit des Gesetzes über umherziehende Roma</i>	149

VLADIMÍR VAŠKŮ, <i>K josefínským konfirmacím privilegií brněnských augustiniánů – Zur josephinischen Konfirmation der Privilegien für die Brünnener Augustiner</i>	159
IVAN ŠTARHA, <i>Moravské barvy a moravská zemská vlajka – Die mährischen Farben und die mährische Landesfahne</i>	165
ROBERT KVÁČEK, <i>Glosy o postavení československého prezidenta po roce 1918 – Glossen zur Stellung des tschechoslowakischen Präsidenten nach 1918</i>	171
TOMÁŠ DVORÁK, <i>Jáchymovské doly a územní vývoj okresu Jáchymov v letech 1945–1951 – Die Joachimsthaler Uranbergwerke und die territoriale Entwicklung der Kreise Joachimsthal und Karlsbad in den Jahren 1945–1960</i>	177
EMIL KORDIOVSKÝ, <i>Proměny břeclavského okresu – Veränderungen in der Verwaltung des Bezirks Břeclav (Lundenburg)</i>	187

II. Hospodářství, obchod, finance...

VLADIMÍR NEKUDA, <i>Přínos archeologie k hospodářským dějinám středověku – Beitrag der Archäologie zur Wirtschaftsgeschichte des Mittelalters</i>	195
FRANTIŠEK ČAPKA, <i>K historii sklárství na Kyjovsku – Zur Geschichte des Glashandwerks in der Region Gya</i>	205
ZDENĚK ŠIMEČEK, <i>K obchodu s knihami v Brně na sklonku 17. a počátkem 18. století – Zum Handel mit Büchern in Brünn am Ende des 17. und zu Beginn des 18. Jahrhunderts</i>	213
BOHUMÍR SMUTNÝ, <i>K otázkám počátků a změny produkce textilní manufaktury v Letovicích – Zu Fragen des Beginns und der Veränderung der Produktion der Textilmanufaktur in Letovice</i>	221
KAMILA ROJČÍKOVÁ, <i>Obraz zemědělství na jihovýchodní Moravě ve světle Stabilmého katastru – Das Bild der Landwirtschaft im südöstlichen Mähren im Lichte des Stabilkatasters</i>	233
MARTA ROMPORTLOVÁ, <i>Několik obchodně politických poznámek o charakteru československo-maďarských vztahů v meziválečném období – Einige handelspolitische Bemerkungen über den Charakter der tschechoslowakisch-ungarischen Beziehungen in der Zwischenkriegszeit</i>	243
MILOŠ TRAPL, <i>Kovodělný průmysl na Moravě a ve Slezsku v letech 1918–1938 – Die Metallindustrie in Mähren und Schlesien in den Jahren 1918 bis 1938</i>	249
FRANTIŠEK ŽŘÍDKAVESELÝ, <i>K elektrifikaci okresů Třebíč a Jihlava v letech 1918–1938 – Zur Elektrifizierung der Bezirke Trebitsch und Iglaui in den Jahren 1918–1938</i>	255
JIŘÍ NOVOTNÝ – JIŘÍ ŠOUŠA, <i>Ke vztahu podnikatelského subjektu a profesní organizace meziválečné doby (Agrární banka a Svaz československých bank v letech 1917–1938) – Zu der Problematik der Beziehung zwischen einer Unternehmungseinheit und der Berufsorganisation in der Zwischenkriegszeit (Die Agrarbank und der Tschechoslowakische Bankverband 1917–1929)</i>	265
DRAHOMÍR JANČÍK, <i>Dvakrát v roli strážce státních financí: Karel Engliš a příjmy státního rozpočtu – Zweimal in der Rolle des Verwalters der Staatsfinanzen: Karel Engliš und die Einnahmen aus dem Staatshaushalt</i>	283
LIBOR VYKOUPILO, <i>Majetkové poměry Jiřího Stříbrného – Die Besitzverhältnisse Jiří Stříbrnýs</i>	295

III. Obyvatelstvo, sociální skupiny, profese...

ZDENĚK MĚŘINSKÝ, <i>Studenti z Brtnice (okr. Jihlava, Morava) na vídeňské universitě – Studenten aus Brtnice (Bez. Jihlava, Mähren) an der Wiener Universität</i>	307
BRONISLAV CHOCHOLÁČ, <i>Strážníci rybáři na přelomu 16. a 17. století – Die Straßnitzer Fischer an der Wende vom 16. zum 17. Jahrhundert</i>	313
TOMÁŠ KNOZ, <i>Zpráva o služební cestě. Cesta lobkovického úředníka Samuela Horáce Rožďalovského z roku 1648 – Nachricht über eine Dienstreise. Die Reise des lobkowitzers Beamten Samuel Horác Rožďalovský aus dem Jahre 1648</i>	321
ZDENKA STOKLÁSKOVÁ, „...Neboť je léto a milo vandrovati.“ <i>Vandrovní tovaryši a státní intence – „...da es Sommer ist und lieblich zu wandern“. Wandernde Handwerksgelesen und die staatliche Intention</i>	345
MILAN MÝŠKA, „Nová šlechta“ z řad peněžníků, obchodníků a průmyslníků v českých zemích v 19. století (Poznámky – problémy – perspektivy výzkumu) – <i>La noblesse récente dans les pays tchèques en 19ème siècle (par les mérites industrielles et mercantiles)</i>	355
LADISLAV HLADKÝ, <i>Vymezení náhodské textilní podoblasti a její populační vývoj v letech 1880–1910 – Die Eingrenzung des Nachoder Textilgebiets. Dessen Populationsentwicklung in den Jahren 1880–1910</i>	363
ZDENĚK ŠTĚPÁNEK, <i>Hrozil českému lékařskému stavu v protektorátu zánik? – Drohte dem tschechischen Ärztstand im Protektorat der Untergang?</i>	375
ZDENĚK JIRÁSEK, <i>K problematice vývoje pracovních sil v československém textilním průmyslu 1945–1960 – Zur Frage der Entwicklung der Arbeitskräfte in der tschechoslowakischen Textilindustrie in den Jahren 1945–1960</i>	383

IV. Společnost, každodennost, kultura, ideologie...

ZDEŇKA HLEDÍKOVÁ, <i>Z domácnosti Friedricha z Pernštejna – Aus dem Haushalt des Friedrich von Pernstein</i>	391
VALENTIN ŮRFUS, <i>Bohumír Daniel z Wunschwitz, genealog české šlechty v první polovině 18. století (K psychosociálnímu profilu barokní společnosti) – Bohumír Daniel Wunschwitz, Genealoge des böhmischen Adels in der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts (Ein Beitrag zum Psychosozialem Profil der Barockgesellschaft)</i>	405
MILAN ŠMERDA, <i>Kulturní stupně a přesídlování ve Slezsku v 18. století – Das kulturelle Niveau und die Umsiedlungen in Schlesien im 18. Jahrhundert</i>	413
MARIE ZAORALOVÁ, <i>Vznik školy v Kněžicích a její vývoj do roku 1848 – Die Gründung der Schule in Kněžice und deren Entwicklung bis zum Jahre 1848</i>	425
MARTIN KUČERA, <i>Desatero poznámek k dějinám kultury v Rakousko-Uhersku – Zehn Anmerkungen zur Geschichte der Kultur in Österreich-Ungarn</i>	431
RADOMÍR VLČEK, <i>K rusofilství české společnosti v 60. letech 19. století – Zum Russophilentum der tschechischen Gesellschaft in den sechziger Jahren des 19. Jahrhunderts</i>	445
LADISLAV HLADKÝ, <i>Slovinští realisté („Masarykovci“) a jejich postoj k sociální otázce – Die slowenischen Realisten („Masaryk-Anhänger“) und ihre Haltung zur sozialen Frage</i>	455
JIŘÍ HANUŠ – JANA KUBÍČKOVÁ, <i>Církev a dělnická otázka. Reakce římskokatolické církve na společenské změny v 19. století (příklad Německa) – Die Kirche und die Ar-</i>	

<i>beiterfrage die Reaktionen der römisch-katholischen Kirche auf die gesellschaftlichen Veränderungen im 19. Jahrhundert: das Beispiel Deutschland</i>	465
PAVEL MAREK, <i>K reflexi německého katolického modernismu v českém prostředí – Zur Rezeption des deutschen katholischen Modernismus im tschechischen Milieu</i>	473
FRANTIŠEK SPURNÝ, <i>Nacionální spolek německých měšťanů a sedláků v Šumperku – Der nationale Verein deutscher Bürger und Bauern in Mährisch Schönberg</i>	489
LUKÁŠ FASORA, <i>Hygienické aspekty v zásobování obyvatel Moravy pitnou vodou na přelomu 19. a 20. století – Hygienische Aspekte in der Versorgung der Bevölkerung Mährens mit Trinkwasser um 1900</i>	497
JIRÍ MALÍŘ, <i>Ke každodennosti obyvatel Moravy za první světové války – Zum Alltag der Bevölkerung in Mähren Während des ersten Weltkriegs</i>	507
EDUARD KUBŮ, <i>„Die Bata-Gefahr“. Antibatovská propaganda a bojkotové akce v Německu na přelomu 20. a 30. let 20. století – „Die Bata-Gefahr“. Die Anti-Bata Propaganda und die Boykottaktionen in Deutschland um 1930</i>	527

V. Prameny, interpretace, dějepisectví...

RUDOLF FIŠER, <i>„In civitate nostra trebecensi“ (K počátkům středověké Třebíče) – „In civitate nostra Trebecensi“ (Zu den Anfängen des mittelalterlichen Trebitsch)</i>	543
IVAN HLAVÁČEK, <i>Ex disiectis membris diplomaticis aevi Wenceslai IV. List Václava Králíka z Buřenic brněnské kolegiální kapitule z Archivu města Bratislavy a přechod biskupství olomouckého na Lacka z Kravař v r. 1402 – Ex disiectis membris diplomaticis aevi Wenceslai IV. Ein Brief des Wenzel Králík von Buřenice dem Brünner Kollegiatkapitel aus dem Archiv der Stadt Preßburg und Übergang des Olmützer Bistums an Laczko von Kravaře im Jahre 1402</i>	557
DANA CEJNKOVÁ – KAREL MARÁZ – IRENA LOSKOTOVÁ, <i>Výzkum hrobek moravských Lucemburků Jošta a Prokopa v Brně – Die Untersuchungen der Grabstätten der mährischen Luxemburger Jost und Prokop in Brünn</i>	565
PAVEL BALCÁREK, <i>Vatikánský pramen pobělohorské rekatolizace Moravy – Eine Vatikanische Quelle zur Rekatholisierung Mährens in der Zeit nach der Schlacht am Weißen Berg</i>	583
ZDENĚK HÁZA, <i>Počty obyvatel na panstvích Ždánice a Bošovice ve světle soupisu z roku 1658 – Die Einwohnerzahl auf den Herrschaften Ždánice und Bošovice im Lichte eines Verzeichnisses aus dem Jahre 1658</i>	601
GUSTAV NOVOTNÝ, <i>Christian Carl André a jeho synové Rudolf a Emil Karl. Cesty k monografii o jejich působení na Moravě – Christian Carl André und seine Söhne Rudolf und Emil Karl. Wege zu einer Monographie über ihr Wirken in Mähren</i>	617
LUMÍR DOKOUPIL, <i>Vztah Vincence Praska k brněnským historikům a Časopisu Matice moravské – Das Verhältnis Vincenz Praseks zu den Brünner Historikern und der Zeitschrift Časopis Matice moravské</i>	633
JIRÍ ŠTAIF, <i>Česká národní elita v Národním albu J. R. Vilímka z r. 1899 – Die tschechische nationale Elite im Nationalalbum J. R. Vilímeks aus dem Jahre 1899</i>	645

Post scriptum

VLADIMÍR PODBORSKÝ, <i>Jak profesor Janák zradil svou třídu</i>	659
---	-----